

Tidig pedagogisk bedömning av små barn i förskolan

Svensk förskola är numera en del av en stark bedömningskultur. Små barns utveckling och lärande dokumenteras genom tester och kartläggningar och värderas med hjälp av olika diagnosmaterial. En avhandling från Göteborgs universitet visar hur förskolepersonal genom att göra pedagogiska dokumentationer av verksamheten även gör bedömningar av förskolebarn.

Pedagogisk dokumentation innebär att förskollärare följer barns meningsskapande processer genom att dokumentera dessa. Dokumentationsverktyget är utvecklat vid de kommunala förskolorna i Reggio Emilia i norra Italien. Olika händelser och processer i verksamheten dokumenteras genom fotografering, videofilmning eller genom anteckningar. Därefter reflekterar förskollärarna tillsammans över den egna pedagogiska verksamheten.

Arbetet med dokumentationsverktyget är mycket spritt. Mer än hälften av Sveriges kommuner kompetensutvecklar sin förskolepersonal i detta. Det finns dock en brist på empiriska studier av just pedagogisk dokumentation.

Lise-Lotte Bjervås har följt förskollärare när de för samtal om och gör bedömningar av barn i relation till de pedagogiska dokumentationer som de själva har gjort. Majoriteten av barnen som omtalas i de studerade samtalen är i åldrarna 1-3 år.

– Bilden är ofta att pedagogisk dokumentation skulle skilja sig från annan dokumentation och inte innebära individuella bedömningar. Men även denna form av dokumentation visar sig innehålla just individuella bedömningar, säger Lise-Lotte Bjervås.

Hennes studie visar att lärarna främst bedömer barnen som kompetenta barn med många förmågor. Förmågorna placerar dock lärarna företrädesvis i barnen och inte i första hand i det pedagogiska sammanhang som lärarna erbjuder dem.

– I begreppet meningsskapande ingår att barn vill sortera sin värld och förstå det sammanhang de finns i. Att pedagogiskt bedöma detta behöver inte främst innebära att visa på barns svårigheter eller brister utan även på deras möjligheter, säger Lise-Lotte Bjervås.

I de samtal som hon studerat på förskolorna framkommer att lärarna menar att dokumentationerna är värdefulla även för barnen. Lärarna anser att dokumentationerna medverkar till vidgade möjligheter för barn att visa förmågor, bruka dessa och utveckla nya förmågor.

Svensk förskola kommer ur en socialpedagogisk tradition och lyfts av OECD fram som ett föredöme där omsorg, fostran och lärande bildar en enhet. Tio år efter förskolereformen 1998 – då förskolans myndighetsansvar flyttade från Socialstyrelsen till Skolverket – visade dock Skolverkets utvärdering att bilden av svensk förskola är komplex och delvis motstridig. Förskoleverksamheten är förändrad; svensk förskola har blivit mer skolförberedande och närmat sig den

läroplanstradition som företräds av fransk- och engelskspråkiga länder, där yngre barn möter ett skolliknande innehåll och skolans arbetsmetoder.

Läs avhandlingen >> <http://hdl.handle.net/2077/25731>

För mer information kontakta: Lise-Lotte Bjervås, 0480-44 63 75, 070-314 44 41.
epost: lotta.bjervas@lnu.se

Lise-Lotte Bjervås lägger fram sin avhandling *Samtal om barn och pedagogisk dokumentation i förskolan som bedömningspraktik. En diskursanalys* vid institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande, fredagen den 30 september kl. 13.15.

Plats: Margaretha Huitfeldts Auditorium, Pedagogen Hus C, Läroverksgatan 5, Göteborg